

SĂRARCIA

ANUL XXI

AUGUST 2016

Nr. 37

Îngenuncherea la Sfintele slujbe

Îngenunchierea este un rezumat al istoriei mântuirii și o manifestare a pocăinței noastre, precum întărește Sfântul Vasile cel Mare, când zice: "Prin fiecare plecare de genunchi și ridicare arătăm cu fapta că, prin păcat, am căzut la pământ și că, prin iubirea de oameni a Celui ce ne-a zidit, am fost chemați sus, la cer."

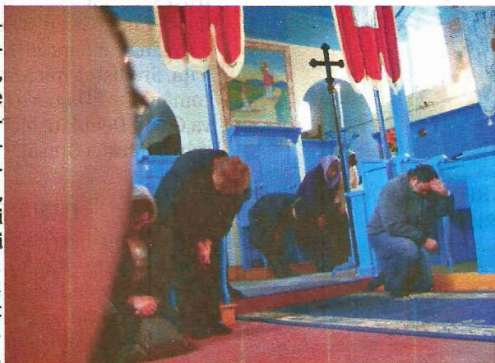
Refuzul de a îngenunchea în anumite momente este prezent în viața Bisericii încă din primele secole ale acesteia. Spre exemplu, în canonul 15, Sfântul Petru al Alexandriei (300-311) spune: "După Tradiția pe care am moștenit-o, duminica o ținem ca zi de bucurie, pentru Cel ce a înviat în ea, întru care am primit să nu plecăm nici genunchii."

Ce spune Sfânta Tradiție ?

Sinodul Întâi Ecumenic (325), prin canonul 20, poruncește credincioșilor să nu stea în genunchi duminica și în zilele cuprinse între Paști și Rusalii. "Deoarece sunt unii care își pleacă genunchii (îngenunchează) duminica și în zilele Cincizecizimii, pentru că toate să se păzească în același fel în fiecare parohie, Sfântului Sinod i s-a părut ca rugăciunile să fie aduse lui Dumnezeu stând ei în picioare."

Sfântul Vasile cel Mare (370-379), la rândul său, prin canonul 91, întărește aceeași poruncă: "Duminica ne facem rugăciunile stând drepti, iar aceasta o facem nu numai ca unii care, înviind împreună cu Hristos și fiind datori a nazui spre cele de sus, în ziua învierii, ne aducem aminte, prin starea de rugăciune, de harul cel dat nouă, ci fiindcă se vede că această zi, cea dintâi a săptămânii, este chipul veacului așteptat ce va să vină. (...) Deci, este necesar ca rugăciunile să se plinească stând (adică, în picioare) în această zi (duminica), după cum învață Biserica pe fiii săi, ca prin neîncetata aducere-aminte de viața cea fără de sfârșit, să nu ne lenevim în privința meridelor pentru mutarea aceea. Apoi și Cincizecimea întreagă este semn de aducere aminte a Învierii ce se așteaptă în veacul viitor."

Sinodul al Șaselea Ecumenic (691), prin canonul 90, poruncește: "Am primit în mod canonic, de la de Dumnezeu purtătorii noștri Părinți, să nu plecăm genunchii în duminici, cinstind astfel învierea lui Hristos. Drept aceea, ca să nu nesocotim chipul lămurit al înierii acestei porunci, rânduiim limpede credincioșilor ca sâmbăta, după intrarea cea de seara a preoților în Altar, potrivit obiceiului care se ține în vigoare, nici unul să nu plece genunchii, până duminică seara următoare, când, după intrarea în vremea luminandei, plecând îndată genunchii, în chipul acesta să aducem rugăciunile noastre Domnului. Căci socotim noaptea cea după sâmbătă ca înaintemergătoare învierii Mântuitorului nostru, de atunci începem în chip duhovnicesc cântările, sfârșind sărbătoarea de la întineric spre lumină, că de aici înainte în cursul nopții și al zilei întregi să sărbătorim noi învierea."

Când nu stăm în genunchi ?

Nu stăm în genunchi în timpul Sfintei Liturghii, în toate duminicile de peste an, în zilele dintre Crăciun și Bobotează, precum și în zilele dintre Paști și Cincizecime. Acasă, credincioșii urmează aceeași rânduală de îngenunchiere, păstrând permanent în minte diferența între starea de pocăință și starea de biruință pascală. Această rânduală se păstrează și astăzi în Sfântul Munte Athos, precum și în unele mănăstiri din țara noastră.

De ce nu stăm în genunchi ?

Părinții Bisericii au văzut acest gest de pocăință-îngenunchierea - drept incompatibil cu bucuria învierii. Biserica a deosebit întotdeauna starea de pocăință (postul și plângerea) de cea de bucurie pascală și eshatologica (Învierea Domnului).

Deci, îngenunchierea este o manifestare a pocăinței, incompatibilă cu starea de bucurie trăită în timpul biruinței Vieții asupra morții. De aceea, duminica, când prăznuim Ziua Învierii, nu se îngenunchiază din iubire pentru Iisus Hristos cel înviat din morți.

În timpul Sfintei Liturghii, credincioșii re trăiesc și se fac părtași morții și Învierii Mântuitorului Iisus Hristos. Dacă, în cadrul slujbelor pregătitoare pentru Sfânta Liturghie, se stă și în genunchi, în timpul acesteia din urmă, credincioșii stau doar în picioare, trăind în parte starea eshatologică de biruință definitivă a Vieții asupra morții.

Sfânta Liturghie este o pregustare a Veacului ce va să fie. Pentru că Împărăția lui Dumnezeu cu Trupul și Sângele Mântuitorului înviat rămâne un eveniment eshatologic, ea nu poate fi decât biruitoare și izvorătoare de bucurie. La început, Sfânta Liturghie nu se săvârșea niciodată în zilele de post. Astăzi, ea nu se săvârșește în zilele de rând din Postul Mare.

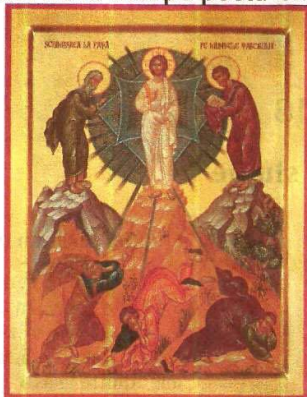
Vreme de șase zile facem plecări de genunchi și metanii mari, iar în cea de-a șaptea zi (duminica) stăm drepti și trăim biruința Vieții asupra morții, pregustând din slava Veacului ce va să fie. La rândul lor, preoții îngenunchiază o singură dată în timpul Sfintei Liturghii, îndată după invocarea Duhului Sfânt și prefacerea Cinstitelor Daruri în Trupul și Sângele Domnului.

Pr. Iconom Cristian Popi

**CU OCAZIA SĂRBĂTORILOR CREȘTINE REDACȚIA
PUBLICAȚIEI NOASTRE UREAZĂ TUTUROR
CITITORILOR, FERICIRE, PROSPERITATE, NOROC,
BUCURIE ȘI AJUTOR DE LA DUMNEZEU!**

MARILE SĂRBATORI CREȘTIN-ORTODOXE CARE SE SERBEAZĂ ÎN LUNA AUGUST

LA 1 August 2016 începe postu Sf. Maria

06 AUGUST - SCHIMBAREA LA FAȚĂ A
DOMNULUI HRISTOS

15 AUGUST - ADORMIREA MAICII DOMNULUI

29 AUGUST - TĂIEREA CAPULUI SF. IOAN BOTEZĂTORUL

DIN CALENDARUL CREȘTIN ORTODOX 2016

După calendarul creștin ortodox 2016, editat de Episcopia Daciei Felix, la bisericile din Banatul nostru activează următorii preoți: Emanuel Veveriță (Doloave), Roman Hegean (Glogoni), Traian Brăgean (Ovcea), Mircea Muntean (Panciova), Gheorghe Ianeș (Satu Nou), Moise Lința (Uzdin), Ionel Mălaimare (Alibunar), Manuel Ianeș (Nicolinț), Ionel Savu (Petrovăsăla), Petru Măran (Seleuș), Emanuel Tăpălagă (Sân-Mihai), Mihael Blaj (Cuvin), Ioan Micu (Deliblata), Romolus Iofa (Maramorac), George Suci (Grebenaș), Gabriel Bandu (Ecica), Cristian Popi (Toracu Mare), Emanuel Mojic (Toracu Mic),

Aurel Străin (Coștei), Cornel Juică (Iablanca), Florențiu Ianeș (Mărghita), Gheorghe Dolinga (Râtișor), Traian Ghilezan (Sân-ianeș), Moise Ianeș (Straja), Adrian Boba, Andrei Turcoane, Ioan Brânzei, Vasile Iancu, Cristian Băbuș (Vârșeț), Octavian Susa (Voivodinț).

În Protopopiatul Ortodox Român al Daciei Ripensis (Serbia de Răsărit), slujesc următorii preoți: Boian Alexandrovici, Iel Buobu Lui, Cătălin Laudat, Petru Hoge, Florin Petru Papava, Ioan Mihai Mariuța, Ovidiu Ursu.

După datele din același calendar în Banatul nostru funcționează școli cu opt ani, cu limba de predare română, în localitățile: Satu Nou, Uzdin, Alibunar (și liceu), Nicolinț, Petrovăsăla, Seleuș, Sân-Mihai, Grebenaș, Ecica, Torac, Coștei, Sân-Ianeș, Vârșeț (liceu și școala superioară) Școli cu patru ani în l. română au: Iancăid, Sărcia, Iablanca, Marcovăț, Râtișor, Sălcia, Srediștea mică, Straja, Vlaicovăț, Voivodinț. Nu au școală românească: Doloave, Glogoni, Iabuca, Omolița, Ovcea, Panciova, Cuvin, Deliblata, Maramorac, Biserica Albă, Jamu mic, Mărghita, Mesici, Oreșăț.

A consemnat: I. Murărescu

DIN PROCESELE VERBALE

În Procesul verbal de la ședința Consiliului Parohial al bisericii noastre din 15 aprilie 1996, scrie: Luni, 15.04.1996, în a doua zi de Paști, după sf. Liturghie, Comitetul, împreună cu coriștii s-au adunat în sala parohială. Iancu Murărescu, președintele CRI-ului, Comunitatea Românilor din Sărcia, ne-a adus o veste bună, și anume că ni s-ar da în cadou, cinsti, din România, o cruce Sfânta Treime (Troita). Comitetul Parohial și toți coriștii au primit aceasta cu bucurie și au votat în unanimitate (cu toți), să o primim.

DIN CARTEA „SFÂNTUL IOSIF CEL NOU DE LA PARTOȘ, OCROTITORUL BANATULUI”

De la preotul din Birda, dr. Valentin Bugariu, am primit cartea semnată de dânsul, „Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș, ocrotitorul Banatului”, apărută anul acesta (2016), cu binecuvântarea Î.P.S. Ioan, Mitropolitul Banatului. Din această carte vreau să consemnez câte ceva despre acest sfânt.

Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș s-a născut în anul 1568 în Raguza, actualul Dubrovnik, din părinți vlahi sau aromâni. A primit numele de Iacov, iar călugăr induse într-o mănăstire de pe Sfântul Munte al Atosului, și-a primit numele de Iosif.

„Pentru viață curată, calitățile duhovnicești și darul faceții de minuni a fost ales ca mitropolit la Timișoara. Aici a păstorit zece ani pe credincioșii ortodocși de aici între 1643-1653 (în altă parte a cărții scrie și: Sf. (ântul) Iosif au venit metropolit alu Timișoara (i) în anu 1650... Și când s-o așezat în scam (la Timișoara) o vorbit pră limba no (a) stră... La anul 1653 se retrage la Mănăstirea Partoș, unde, în anul 1656 a adormit în Domnul, la 88 de ani (într-o icoana din cuprin. ul cărții stă scris, Sf. Ier. Iosif de la Partoș + 1658).

A fost înhumat în biserica acestei mănăstiri. Se spune că clopotele mănăstirii au început să vestească moartea Sf. Iosif, nefiind trase de mâna omenească. Sf. Iosif cel Nou de la Partoș a fost cunoscut și ca făcător de minuni, pe care le-a făcut în timpul vieții; dar și după trecerea la Domnul, vindecând oameni și făcând mult bine.

La anul 1956 s-a făcut slujba de canonizare a Sf. Iosif cel Nou de la Partoș, fost mitropolit al Timișorului și a toată Țara Banatului, când acest sfânt a fost reinhumat în Catedrala din Timișoara. Ca zi de serbare s-a stabilit ziua de 15 septembrie. Și Biserica Ortodoxa Sărbă la trecut în rândul Sfinților (în 1965).

Iancu Murărescu

PARASTAS CORIȘTILOR B.O.R. DIN SĂRCIA

Pe 10 iulie a.c., în Biserica Ortodoxă Română din Sărcia a fost săvârșit un parastas în memoria coriștilor bisericești, trecuți la Domnul. Preotul Cristian Popi a amintit numele a 101 coriști. E posibil ca această listă să aibă și lacune, nume care ne-au scăpat (subsemnatul acestui articol a alcătuit lista). Așa se face că ulterior am mai descoperit un nume, Pavel Murărescu.

Se știe că sărcienții au avut un cor bisericesc încă în anul 1891, deci sunt 125 de ani de atunci. Din păcate n-am aflat nici un nume al coriștilor din acel îndepărtat an, cu excepția instructorului care a fost Traian Tămaș din Jupan de lângă Făget. În arhiva bisericii am aflat o „cfită” din anul 1891 în care este consemnat faptul că „Traian Tămași (c.de cor)”, a primit 10 florinți. Printre cei 101 coriști de pe lista de parastas sunt foști membri ai corului din 1928 (instructor Alexandru Petrică, din Jamu Mic), din 1942 (instructor Alexandru Maiogan din Voivodinț). Dintre acești foști coriști nici unul nu mai este în viață. În anul 1962, pr. Bujorel Lupșici (de naștere din Deliblata) formează un cor bisericesc foarte bun, iar în anul 1995 cantorele Ion Vermeșan (care a condus și corul instruit de pr. B. Lupșici), ajutat și de Ion Cicală, formează un alt cor bisericesc care a activat până în anul 2003. Din formațiile ultimelor două coruri mai sunt coriști în viață, dar nu mai există cor.

Trebuie menționat și faptul că la slujba religioasă, când s-a făcut și parastasul coriștilor sărcienți, au fost prezenți și au da „răspunsurile” coriștii de pe lângă Biserica Ortodoxă Română din Toracu Mare (dirijor Mircea Lelea).

Iancu Murărescu

CORIȘTII AMINTIȚI LA PARASTAS

Alexandru Miloș - Inga
Iulian Jivoiu - Chirici
Iosif Ognean - Dișu
Lazar Miloș - Moarcea
Nicolae Ognean-Purea
Pavel Raicu - Bubulesa
Lazăr Oală - Lică
Petru Moişă
Pavel Popovici-Gaigăr
Pavel Savu-Gigilic
Valeri Oală - Valera
Ion Condan-Purdi
Valeri Moșescu - Valti
Iancu Condan - Ștainăr
Iancu Lapadat - Dochin
Maxim Pancaricean - Gazdaiancu
Dimitrie Ognean - Leciu
Pavel Folean - Bundi
Iancu Ognean - Manda
Iancu Ognean-Grelu
Emil Lăpădat - Mană
Iosif Pancaricean - Țoța
Ion Pancaricean-Guza
Aron Pancaricean-Lonu
Sima Jivoiu - Imțu
Pătru Jivoiu - Pătruț
Iosif Jurj - Neciu
Pătru Lăpădat - Piștol
Ion Jurj - Raboș
Meila Bocșan - Prodan
Iovan Lupșor-Iovănică
Pătru Jivoiu - Plușcia
Tima Lăpădat - Tucu

Iosif Folean - Ceaica
Todor Mioc - Mitru
George Popi-Ganea
Iancu Jivoiu - Rudu
Iancu Pancaricean - Boabe
Levi Lăpădat - Dochin
Iosif Bolgea - Grăginariu
Todor Ognean - Cichili
Pătru Jivoiu - Raca
Ionel Folean - Mioțoni
Tima Lăpădat - Rus
Iosif Ognean - Bosa
Iosif Folean - Pilu
Ion Bocșan - Prodan
Ion Petrovici - Șulă
Pătru Ognean - Cichili
Aurel Jurj - Pipălac
Pătru Pancaricean - Putu
Vasile Besu
Ion Oală
Ion Bălan - Șuștăru
Lonti Folean - Barbu
Valeri Jivoiu - Beconi
Viorel Miloș - Todiciă
Todor Șorgean - Țârveanu
Adam Jurj - Raboș
Leorean Vermeșan - Milca
Pătru Sârbovan - Vlăgică
Coriolan Condan - Purdi
Viorel Condan - Șăitău
Alexandru Miloș - Lănțariu
Ion Popi - Ganea
Nicolae Rotariu

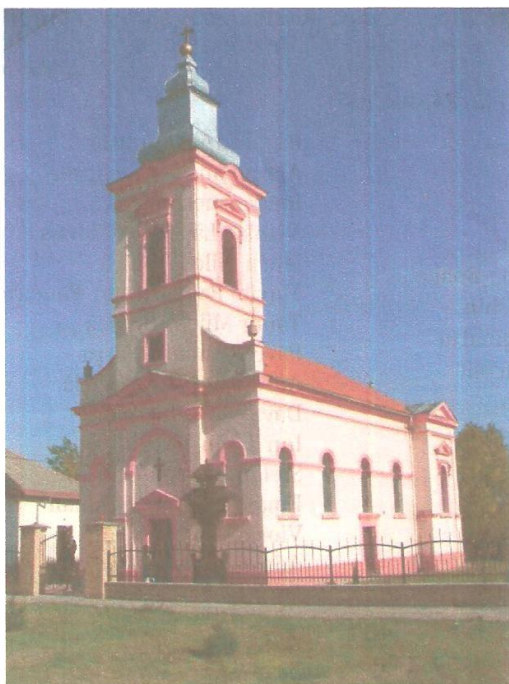
Pavel Lăpădat - Pala
Alexa Pancaricean - Lesa
Ion Vermeșan
Nicolae Lăpădat - Cionaș
Iancu Miloș - Todiciă
Maxim Pancaricean - Panciriceni
Todor Miloș - Todiciă
Pavel Condan - Fârțu
Aurel Pancaricean - Tilă
David Lăpădat - Vida
Ion Jivoiu - Raca
Ștefan Ognean-Ceca
Emanuel Condan - Eman
Viorel Jivoiu - Malia
Adam Ognean - Cocioba
Iancu Suciu - Crișăni
Iosif Stoian - Piti
Pavel Miloș - Păiță
David Folean - Vidu
Iancu Jivoiu - Ciucu
Traian Pancaricean - Feca
Todor Miloș - Lănțariu
Iosif Condan - Ștainăr
Bogdan Bojin
Iosif Miloș - Păiță
Pavel Vermeșan
Aurel Dumitru - Iorga
Aurel Jurj - Pipălac
Aurel Miloș - Lănțariu
Iancu Condan - Șăgoni
Fiodor Vermeșan
Pavel Ognean - Cocioba
Moisă Popovici - Gaigăr
Ion Lazeț
Valeri Pancaricean - Tilă

DIN „BISERICA ȘI ȘCOALA”

În foaia „Biserica și școala”, care a apărut la Arad, în nr. din 4/16 mai 1897, scriindu-se despre Sinodul eparhial din Arad, se menționează că în anul 1896 s-au edificat biserici noi la: Roșia, Șomoșcheș, Ohaba-Forgaci, Govășdia, Sorosag, Parța și Sărcia-română. Tot aci se scrie că (în Protopopiatul Banat-Comloșului, din care a făcut parte și satul nostru): Pentru Sf. Biserică din Sărcia a dăruit D-na preotesă Maria Nestorovici un ornat, Sava Albu un măsaiu și Stana Miloș un sfeșnic în preț de 50 fl.

DIN CARTEA „BISERICILE ORTODOXE ROMÂNEȘTI DIN BANATUL SÂRBESC”

(Costa Roșu - Adrian Negru)

În această carte voluminoasă sunt prezentate cele 40 de biserici ortodoxe românești din Banatul nostru, printre care și B.O.R. „Sf.M.M.Dimitrie” din Sărcia. Apar și poze. Pe lângă un scurt istoric al satului nostru sunt prezentate:

„Dimensiunile bisericii”, „Clopotele”, „Pictura”, „Slujitorii altarului”, „Cărți vechi bisericești”, „Cimitirul”. La Bibliografie este amintit și Iancu Murărescu cu contribuții despre biserică publicate în „Sărcia”, „Almanahul Libertatea”, „Tradiția”.

Este prezentat și un scurt rezumat în l. Sârbă și în engleză.

Această carte a apărut la Editura ICRV-Zrenianin și Editura Fundației-Novi Sad. Dacă autorii sunt C.Roșu și A.Negru, autorul fotografiilor este Marius Roșu.

I.M

SĂRCIENȚII LA BOCȘA

O colaborare care durează

Biserica Ortodoxă Română cu hramul Sf.M.M.Dimitrie din Sărcia și Biserica Ortodoxă Română cu hramul Pogorârea Sf. Duh din Bocșa Montană (jud. Caraș-Severin) au semnat, în urmă cu cinci ani, actul de înfrățire. De atunci, sărcienții și bocșenii se vizitează reciproc.

Pe data de 19 iunie, de hramul sfântului locaș înfrățit, o delegație a bisericii din Sărcia a fost prezentă la Bocșa Montană. Am fost primiți frumos de prietenii noștri în frunte cu pr. Ciprian Costiș. Am asistat la slujba religioasă, apoi cu gazdele noastre primitoare am fost la un prânz comun. După aceea, noi, cei 11 sărcienți (șapte din consiliul parochial și patru femei care ajută la lucrările pe lângă biserică), conduși de prietenii noștri, soții Tiberiu și Lucia Popovici („oameni de treabă”, cum s-au exprimat careva din grupul nostru) am vizitat mănăstirea Sf. Ilie de la Izvor, din Bocșa Vasiova, un sfânt locaș îngrijit foarte frumos. Aici am cumpărat obiecte de cult și am băut apă din izvorul tămăduirii al mănăstirii. Sărcienții au mai fost la biserică și la mănăstire, dar sunt și cei care au vizitat Bocșa pentru prima dată. Toți s-au simțit bine.

După vizita la Bocșa, ne-am deplasat la Săcălaz (jud. Timiș), unde la fel s-a serbat ruga. Aici a fost organizat un program muzical cu mai mulți soliști de muzică populară românească între care Nicu Novac, Mariana Deac și Liliana Laichici. Ne-am întâlnit cu câțiva cunoscuți și primarul comunei Ilie Todașcă, reales, recent, primar al comunei Săcălaz. Aici am fost primiți și serviți frumos. Ne-am simțit bine.

Din cauza ploii, programul care a început în aer liber a continuat în sala căminului cultural.

În orele târzii ale nopții ne-am lăsat rămas bun de la gazde. A plouat și la întoarcere. Am ajuns acasă cu impresii frumoase. Rămânem cu speranța că va continua colaborarea cu cei de la Bocșa Montană și Săcălaz. Iancu Murărescu

Publicația „Sărcia” - continuă să apară...

De sub tipar a apărut un nou număr (36) al foi locale „Sărcia” publicație periodică a mici comunități din localitatea Sărcia (Sutjeska) care se află în anul 21 al apariției și este realizată de harnicul și zelosul cronicar al satului-Iancu Murărescu, redactor șef încă de la primul număr al publicației. Revista este editată de către B.O.R. din localitate și este de fapt o oglindă a vieții istoriei și actualității comunității românești din acest sat care numără aproximativ 300 de suflete.

Colaborează la acest număr pe lângă Iancu Murărescu care scrie mai multe materiale de presă și preotul administrator Cristian Popi, pr. Petru Berbentia (Reșița), Ionel Miat, Olimpia Pancaricean...

În acest număr se publică poezii de Mihai Eminescu. Livius Lăpădat, Rodica Popa, Damian Grozdanici, Ion Miloș, Ioșif Miloș Puu...

(Din „Tibiscus”, iunie 2016)

COPILĂRIA LA SĂRCIA

Omul nu-și poate da seama cât de repede se scurge timpul în viață ai avut și momente frumoase, dar ai întâmpinat și greutăți de tot felul, ai trăit un număr mare de evenimente, ai cunoscut oameni și buni și mai puțin buni, ai avut și succese și insuccese în activitatea de fiecare zi. Și, până la urmă, parcă pe furis, ne împovărează anii.

În ultima vreme tot mai mult îmi vine în gând satul natal, Sărcia. Sat cu străzile prăfuite, cu băgrini și duzi de ambele părți ale străzilor, care erau fără nici un pic de iarbă sau de flori. Îmi amintesc ca doar în Cartiz, „socacul” ce duce spre Timiș, erau și pomi fructiferi de tot felul.

Îmi vin în gând și sărcienții de odinioară-bătrâni, oameni în puterea vârstei, femei și copii - mulți dintre ei plecând între timp în alte părți sau plecați într-o altă lume. Personal nu pot să-mi închipui că au trecut 60 de ani de când destinul a făcut să părăsesc Sărcia. M-am despărțit

de moș Tie și de Babi, care ne-au crescut pe mine și pe fratele mai mare, Puiu, care, de altfel, ne-a părăsit prea devreme pentru totdeauna. Bunicul și bunica au făcut tot ceea ce au putut, în vremuri foarte grele, să ne continuăm școlarizarea și să devenim oameni cinstiți, care să știe să răzbească prin viață.

La Sărcia, după ce am trăit cinci ani, în frageda copilărie, la Voivodinț și la Timișoara, am revenit, împreună cu mama Agatia și fratele Puiu, fugind de bombele pe care, spre sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, tot mai des le aruncau avioanele anglo-americane asupra orașului Timișoara.

La început mi-a fost destul de greu să mă adaptez la un nou mod de viață, să vorbesc ca la Sărcia. Dar, treptat m-am obișnuit cu totul, clipe plăcute petrecând mai ales cu copiii din „socacul” al IV-lea, „dărăbul” dinspre vale, cu Pătruț lui Rotariu cu lăncu lui Cichili, care, însă, după câțiva ani, a plecat, cu părinții, la bunici în Buenos Aires, în Argentina, cu Lelu lui Malea (cu care, aproape după 50 de ani, m-am auzit din nou, la telefon, el fiind la Montreal, în Canada, iar eu la Novi Sad), apoi cu Iosim lui Bonta, zis Chibiță, cu Pera Opelt, cu Encuțu lui Bodăr...

Multe dintre cele petrecute la Sărcia mi s-au șters din memorie, iar despre altele îmi amintesc de parcă s-au întâmplat ieri. Pe atunci copiii nu prea aveau jucării (sau nu aveau deloc) și jocurile le inventam singuri. Pe lângă fotbal care ne era cel mai îndrăgit joc (dar nu prea aveau mingi), mulți copii, și din alte străzi, se adunau la noi, la „roata torăcească” (cuvântul probabil provine de la numele satului Torac), ne jucam „de-a roata la zid”, „de-a poarca” și „de-a partizani cu nemții”. Copiii din socacul al IV-lea, dar și alți copii, ne adunam „la vale”, fiecare având câte o pușcă de lemn, iar „comandir” ne era Ceda din Cartiz, un tânăr mai în vârstă, energic și foarte strict cu cei care veneau la „izicițiri”.

Mie personal mi-a rămas în amintire momentul când toți trebuia să ochim „dușmanu” și când Ceda ordona: „Pali!”, noi trebuia să spunem „Poc”. Știam că „poc” însemna că am tras cu pușca, dar nu-mi era clar de ce Ceda striga „Pali!” Eu de altfel la început, după venirea din Timișoara, nu știam deloc sârbește și cuvântul „Pali” îl înțelegeam ca nume de om sau copil (la Sărcia erau foarte multe persoane care se numeau Pavel și li se zicea Pali) și nu că „Pali!” însemna „Trage”.

Mi-a venit în gând și o întâmplare din perioada pe când eram în clasa a III-a a școlii primare. Deci, aveam 9-10 ani. Într-o după-amiază, prietenul, vecinul și colegul de clasă Pătruț îmi propuse să mergem până la „ștrec” (calea ferată după), „băuțe”, ca să avem „plumbi” pentru praștii cu care copiii trăgeau în „știghilite” (sticleți). Eu, deși aveam praștie, nu trăgeam deoarece îmi părea rău să ucid păsări. Dar, totuși m-am dus cu Pătruț după „băuțe”. Până la „ștrec” aveam aproape jumătate de oră, dar pentru copii nu era o distanță prea mare.

La întoarcere, ajungând în dreptul școlii, de partea cealaltă a străzii, auzirăm că ne strigă Pătruț lui Băbău, care era în clasa a IV-a și aveau cursuri după amiază.

-Veniți, vă cheamă „domvăstori”!

Am trecut drumul și am intrat în clasă. Învățătorul Ilie Jurjovan, de altfel și învățătorul nostru, era cunoscut ca un învățător foarte bun, dar și foarte strict, uneori trăgându-le elevilor și câte o palmă. Ni se adresa cu o voce mai aspră:

-Unde ați fost? Voi nu stați acasă, să învățați?

-Am fost după „băuțe” - zise Pătruț, care era mai curajos.

-Și, ați adus multe? Haide să vedem ce tot aveți prin buzunare.

Eu eram îmbrăcat în niște pantaloni croiți și cusuți de Babi și o bluză cu două buzunare mari. Am început să scoatem tot ce aveam. Pe lângă „băuțe” eu am scos și niște chei, câteva cuie, nasturi de diferite mărimi (pe atunci era foarte îndrăgit de copii jocul de fotbal cu „bumbi”), cărți de jucat, desenate cu mâna, căci pe atunci copiii nu aveau, ca cei mai în vârstă, cărți ungurești adevărate cu care se jucau „de-a pildăru”!

După ce Pătruț și eu am golit buzunarele, am umplut catedra (masa învățătorului). În timp ce noi tremuram ca varga, de frică să nu ne ia învățătorul Jurjovan la bătaie, copiii din clasă râdeau cu hohote.

-Ei, bine, zise, zâmbind, învățătorul. Acum le adunați și le puneți la loc, în buzunare. Și, mergeți direct acasă și vă luați cartea în mână!

Repede am golit masa și, rușinați, dar oarecum mulțumiți că nu am mâncat bătaie, am ieșit repede din clasă.

Mult timp după aceea nu îndrăzneam să-mi ridic privirile spre învățătorul Jurjovan, deși eram elev eminent și cel puțin așa credeam eu, liniștit.

Pe învățătorul Ilie Jurjovan, de altfel de origine din Deliblata, îl întâlnesc, după câteva decenii, la Panciova, unde el era inspector școlar, iar eu ziarist la „Libertatea”. Stăteam de vorbă, ne aminteam de zilele petrecute la Sărcia, iar odată, pe când eram redactor șef al săptămânalului, a acceptat să vină la „Libertatea”, la o cafea.

Atunci când vizitez satul natal, ce-i drept în ultimii ani foarte rar, au când scriu despre Sărcia, parcă sunt cuprins în același timp și de tristețe și de bucurie. Oricum, amintirile îmi provoacă un echilibru sufletesc, iar întâlnirile cu oamenii din sat pe care îi cunosc sau trebuie să-i întreb din ce familie sunt, înlătură nostalgia și dorul după tot ceea ce a trecut.

Florin Ursulescu

VERSURI

PENTRU TIBI DIN BOCȘA

Tu când bei răchie d-asta
Dumnezău să ce ajude;
Grija să poarce nevasta
Să nu bei pahare mulce.

Sărcia:19.06.2016

Lonti

DE-OR TRECE ANII

De-or trece anii cum trecură,
Ea tot mai mult îmi va plăcea,
Pentru că-n toat-a ei făptura
E-un „nu știu cum” ș-un „nu știu ce”

M-a fermecat cu vreo scânteie
Din clipa-n care ne văzum?
Deși nu e decât femeie,
E totuși altfel, „nu știu cum”.

De-aceea una-mi este mie
De ar vorbi, de ar tăce;
Dac-al ei glas e armonie,
E și-n tăcere-i „nu știu ce”,

Astfel robit de-aceeași jale
Petrec mereu același drum...
În taina farmecelor sale
E-un „nu știu ce” ș-un „nu știu cum”,

Mihai Eminescu

GAZEL

Oamenii mă nviniuesc,
Că sunt tânăr și iubesc!

Tu mi-ai zis să viu la moară
Pe-nserat, să te-nâltnesc;

Dar la moară dau de prieteni,
Și de prieteni mă feresc.

Te-am văzut și ieri pe-o cale,
M-am temut să te opresc,

Că de mama mi-e rușine
Și de tine mă sflesc.

Mi-e necaz pe toată lumea
Și mi-e ciudă să trăiesc:

Te-aș lăsa și mi-e cu jale,
Te-aș iubi și nu-ndrăznesc!

George Coșbuc

VIITORUL FĂRĂ VIITOR

A vrut omul să zboare
Și zboară
Să cucerească miezul universului
Și-l cucerește
Minune după minune
Însă ura
Încă nu e vindecată
Și bate toba în saloane

Ion Miloș

SPOVEDANIE

Durerea și jalea
Mi-au fost căpătâiul
Cuvintele nerostite
Și zilele netrăite
Lipsite de schimbare
Podoabe sterpe
Mi-au fost dăruite.

Osânda la tăcere
Mi-era învățătura
Nesiguranța în ceva
Îmi întruchipa făptura.
Credința falsă
Ticluită-n grabă
Îmi aținti în minte
Ceașul de izbavă.

Livius Lăpădat

FRUNZULIȚĂ VIOREA

Frunzuliță vioarea
Când eram pră vremea mia,
Luam sacili la rând,
La lume ca să le cânt.

Le cântam și le doiniam,
Tare bine-m petreceam;
La nunți mari și veselii
Și la mândre cununii.

Dar vedzi, toce or trecut
Și nu o să le măi cânt.
Rămân amincirili
Și dă mini cântărilor.

Și- dă azi se păstrează,
Cântărilor ce-mi oftează;
Cântărilor ce le am,
Pră meleagu bănățan.

Anii trec, să duc la rând,
Dar mai cânt din când în când;
Mai cânt ortacilor mei,
C-or îmbătrânit și ei.

Iosif Miloș-Puiu

INIMA

Inima nu-i tablă
ca să pot șterge
cu buretele
dărele pe care mi le-ai lăsat
în clipele ferice.
Și nici de pe cer
norii ce i-ai lăsat
la plecare

Florica Ștefan

BACE DOAMNE OMU RĂU

Bace Doamne omu rău
Care nu-i pe placul meu
Ce nu bea, nu chefuiește
Și pe lume nu iubește.

Mi-o plăcut și îmi mai place
Să fac ce altu nu face
Îmi place și mi-o plăcut
Să merg sara la băut
Peste noapte la iubit.

Și-aș da inimioara mea
Cui nu-i place dragostea
Și-aș da gura mea bețâie
Cui nu gustă gin răchie.

Și-aș da gura mea sătoasă
Cui nu bea vinu la masă.
Părinții dau tot ce au
Cît oi fi să nu mai beau.

Și-aș da zestrea mea gin ladă
Lumea beat să nu mă vadă
Și-aș da brăul aurit
Să nu mai fiu povestât.

Poezie populară din Craina Bănățeană-
Valea Almăjului. Culeasă de Petru Panduru

PRĂ CALAREA DÎN MORMÂNT

Pră călarea dîn mormânt,
Când bace zvonu dă prânz,
Cu niște pui și niște gășce
Merge mândran-n Mălăișce,
Și-i duce la iarbă verge,
Poace că bagea o vege;
Că bagea ară în Livadă,
Sigură-i că o s-o vadă.
Ară bagea și doinește
Și iel la mândra să ghingheșce.
Dzăua iuce o trecut,
Dar iei nu s-or întâlnt.
Când soarili s-o lăsat,
Acasă singuri or pliecat.
Amândoi iei să ghingesc,
Că sigur mâne să-ntânesc.

Pavel Pancaricean-Lonti

SATUL POETULUI ION MILOȘ

(continuare din nr.trecut)

Instituția școlară

Din cele mai vechi timpuri, Sărcia a avut edificiu școlar. Românii au avut școala lor în partea românească, iar nemții au beneficiat de o instituție școlară în partea germană a localității. După colonizarea sârbilor, cursurile pentru elevii sârbi încep să se țină în edificiu școlar nemțesc. În momentul de față, această școală este frecventată de copii sârbi și români. Cei doi copii români din Sărcia beneficiază de educație școlară numai la ciclul inferior. Învățător este Daniel Ursulescu din Ecica. Dintre dascălii care au predat în trecut la școala românească, amintim pe: Alexandru Maiogan, Nicolae Suciu, Mărioara Miloș, Miodrag Miloș, Iulian Rista și Iosif Bulic.

În acest context, trebuie să-i amintim pe oamenii de condei din Sărcia: poetul Ion Miloș, scriitorul maghiar Erne Marok, Livius Lăpădat, Florin Ursulescu, Iosif Miloș-Puiu, Pavel Pancaricean-Lonti, Teofil Miloș și Olimpia Pancaricean.

Dintre sârbi, amintim pe Slobodan Mandić, autorul singurei monografii în limba sârbă despre satul său, intitulată, sugestiv, „Din două Sărcii-Sutjeska”. În cele 230 de pagini, Mandić prezintă informații despre satul multiseclar atât în imagini cât și în cuvinte.

De peste două decenii apare periodicul „Sărcia”. La început în cadrul filialei Comunității Românilor din Iugoslavia din acest sat. Actualmente, publicația apare sub egida lăcașului sfânt din localitate. Redactor-șef este lăncu Murărescu, autor al majorității textelor publicate. De redactarea tehnică și tipărirea color a periodicului se ocupă Valeri Moșescu.

Școala Generală „Ivo Lola Ribar”, găsită în foste clădire a instituției de învățământ nemțesci

Căminul cultural cu anexele lui, primăria și cancelaria locală găsite în centrul satului

Cea mai impunătoare casă din Sărcia, fostă nemțească și reamenajată în ultimii ani

Activitatea culturală - la timpul trecut

La Sărcia, activitățile culturale au început în anul 1891, când a fost înființat un cor bisericesc. În anul 1921, a fost întemeiată o bibliotecă. Opt ani mai târziu, românii și-au format o fanfară. Nemții din satul învecinat aveau deja așa-numita „Pleș orchestra”.

În a doua jumătate a secolului al XX-lea, la Sărcia a existat activitate culturală bogată, cu precădere la Societatea Cultural-Artistică „Frăție și unitate”. Câteva decenii la rând, aici au activat aproape toate secțiile de amatori. Amintim trupa de teatru, care s-a prezentat cu brio la numeroase ediții ale „Zilelor de Teatru ale Românilor din Voivodina”. Cel mai mare succes l-au obținut cu realizările dramaturgice ale regretatului avocat Livius Lăpădat. Mulți membri ai trupe de teatru din Sărcia s-au bucurat, de-a lungul anilor, la „Zile”, de diplome și mențiuni.

Dansatorii au avut succese remarcabile pe timpul regretatului coregraf Viorel Petrovici-Fiu. La multe ediții ale Festivalului de Muzică și Folclor au cucerit premii.

Sărcienții au avut și soliști vocali deosebiți, precum Iosif Miloș-Puiu, care acum trăiește în Florida, Ion Lăpădat, frații Ionel și Tiberiu Lăpădat, toți patru având înregistrări de muzică populară românească la radio și televiziunea Novi Sad. Dintre cei mai cunoscuți sărcienți instrumentiști, amintim pe Ion Cicală, Marcel Jivoîn și Aurelian Pancaricean.

Festivalul de Muzică Populară a fost organizat pentru prima dată la Sărcia în 1983. În 1994, aici s-a desfășurat Festivalul de Folclor al Copiilor. A rămas în vie amintire ediția din 1997 a Festivalului, inaugurată de Zoran Lilić, unul dintre ultimii președinți ai fostei Iugoslavii.

La Sărcia există un grup de recitatori care fac cinste localității: Marie Mioc, Deloria Ognean, Lorena Popi și Letiția Jivoîn, fete care au participat și la concursuri naționale.

Centrul satului în haine de sărbătoare

Pe timpuri, la Sărcia a existat o fabrică de pluguri și cărămidă, bancă, cinematograful și multe altele. Astăzi, localitatea are unul dintre cele mai vechi și cunoscute heleșteie, o pepinieră de pomi săditori, ambulatoriu, farmacie, oficiu poștal, moara de făină cunoscută. Mai mult, Sărcia se poate lăuda cu 10 localuri, cafenele, un restaurant și o pizzerie.

Sărcia a avut curent electric încă în îndepărtatul an 1911. Astăzi, străzile sunt asfaltate și iluminate. După cum ne-a informat, recent, primarul satului, care este și viceprimarul comunei Seciani, vara și toamna trecută, cu ajutorul doamnei doctor Mărica Lăpădat, au demarat lucrări de înfrumusețare a satului. S-au derulat mai multe proiecte, dintre care unele în colaborare cu Comunitatea locală. Acum, centrul Sărciei este mai atractiv. Doamna Mărica a contribuit, în mare măsură, la schimbarea și renovarea completă a bisericii româ-

nești și la amenajarea spațiilor verzi care împrejmuesc sfântul lăcaș. Spre sfârșitul anului trecut, au fost amenajate terenurile verzi din fața căminului cultural, unde a fost construit un spațiu de joacă.

După cum a informat președintele Comunității Locale Ion Păunescu, la sfârșitul anului 2015 a început amenajarea birourilor comunității locale și a cancelariei locale, precum și coridoarele căminului cultural. Ion Păunescu adaugă faptul că la spațiul pentru spectacole al căminului cultural va fi transformat într-o sală polivalentă, unde se vor desfășura serbări și spectacole. Mai mult, aici vor fi organizate nunți și alte petreceri. Pentru ca întreaga clădire să fie mult mai frumoasă, piața din fața căminului va fi transferată în strada laterală, paralelă cu șoseaua Vârșeț-Zrenianin.

Înainte să încheiem această carte de vizită a Sărciei, vom aminti că în satul de pe Timiș a văzut lumina zilei încomparabilul poet modern Ion Miloș, trecut la cele veșnice în ultimele zile ale anului 2015.

Ionel MIAT

(din „Libertatea” 12.03.2016)

COMUNA SECIANI

Radio Seciani și-a încetat activitatea

La începutul lui martie a.c. Adunarea Comunei Seciani a adus hotărârea ca Radio Seciani să-și înceteze activitatea. Amintim că acest post de radio, pe lângă programul în limba sârbă și maghiară, a transmis și program în limba română, cu o durată de o oră pe săptămână. Programul în limba română a început să se transmită din 2 decembrie 2001. Realizator a fost Solomon Mioc, crainic Maria Mioc, redactor muzical Aurelian Pancaricean. A urmat apoi o pauză, ca din 25 septembrie 2005 programul în limba română să fie reluat, de data aceasta de către Nicoleta Suciuc ca redactor și crainic, realizator tehnic și muzical Aurelian Pancaricean, iar în ultimul timp Sorel Pancaricean.

În comuna Seciani de câțiva ani deșeurile se colectează de către Întreprinderea Publică Comunală „Sečanj” din Seciani. La Sârcia deșeurile se colectează marțea (iarna tot a doua marți). Toți cei care își achită taxele de salubritate au primit tomberoane. Trebuie spus că sunt și din cei care nu plătesc serviciul de salubritate (nici nu scot gunoiul). În sat sunt instalate și câteva containere (la școală, cimitirul românesc și cel sârbesc, comunitatea locală, stațiunea sanitară).

La Seciani (21-23 aprilie) a avut loc trecerea în revistă a celor mai buni recitatori din Voivodina. Printre ei s-au aflat și două reprezentante ale Comunei Seciani: Ana Marici din Seciani și Letiția Jivojin din Sârcia (a recitat în limba română).

Se știe că Sârcia a avut și are recitatori buni (mai ales români). O dovadă a celor afirmate constă în faptul că la întrecerile republicane, în trecut, au participat: Maria Mioc, Deloria Ognean, Lorena Popi și Letiția Jivojin. Succesele recitatorilor din Sârcia au fost confirmate și la întrecerile recitatorilor „Bunavestire” de la Uzdin, unde sârcienții au ocupat locuri de frunte. Anul acesta s-au prezentat: Valentina Miloș și Mirela Miloș (grădiniță), care a primit o mențiune, apoi Fabian Jivojin, cl. I-a, a ocupat locul I, iar Letiția Jivojin, cl. V-a, a obținut locul III. Un merit aparte pentru aceste succese le are învățătorul Daniel Ursulescu.

La alegerile din 24 aprilie și în Comuna Seciani, Partidul Progresist Sârb a obținut cele mai multe voturi. Victoria acestui partid a fost obținută și la Sârcia, în fruntea listei pentru parlamentul comunal al P.P.S. s-a aflat actualul președinte al Comunei Seciani, Predrag Milosević-Karasi, iar dintre sârcianți pe această listă au fost și Ion Pănescu, Tania Condan și Branko Krnetić. Pe lista Partidului Socialist al Serbiei, care s-a aflat pe locul II (la comunale), în frunte cu Aleksandar Budiša, s-au aflat și sârcienții: Branko Korolija, Genu Miloș și Marin Jivojin.

Având cele mai multe voturi (peste 40% din 60% care s-au prezentat la urne), cei din P.P.S., în frunte cu președintele Predreg Milosević - Karasi, desigur că vor conduce comuna și pe viitor. Amintim că și la Sârcia progresiștii au obținut cele mai multe voturi și conducerea Comunității locale, în frunte cu actualul președinte, Ion Pănescu Pipi, adept al acestui partid, va conduce satul și în mandatul următor.

Iancu MURĂRESCU

A FOST CONSTITUITĂ ADUNAREA COMUNEI SECIANI

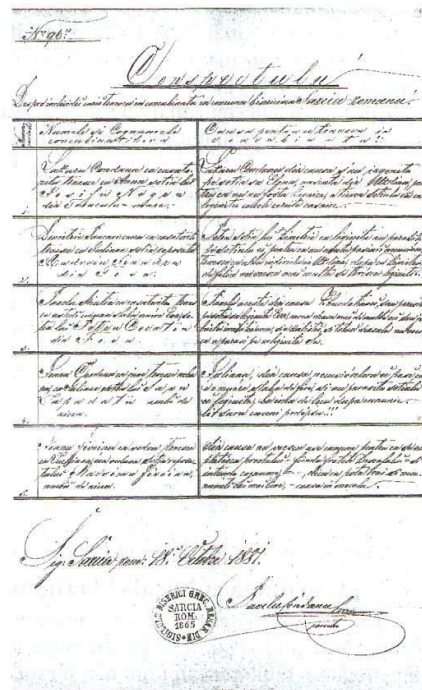
Sâmbătă, 14 mai, s-a constituit noua Adunare a Comunei Seciani.

Dintre cei 23 de membri ai parlamentului comunei, 12 sunt din rândul Partidului Progresist Sârb, aceștia alcătuind majoritatea. Ca urmare, președinte al Adunării a fost (re)ales Arsen Plahin (din Jaša Tomić), iar președinte al comunei a fost numit din nou, Predrag Milošević Karasi (din Seceani), care se află la al patrulea mandat. În Consiliul Comunal, între alții, a fost (re)alesă Tania Condan, precum și tânărul Deni Besu, ambii din Sârcia.

În Adunarea Comunei Seciani sunt și sârcienții Branko Krnetić (PPS) și Branko Korolija (PSS).

I. MURĂRESCU

CONSPECTUL

În acest document, pus la dispoziție de către Tiberiu Popovici din Bocșa, se poate vedea sigiliul bisericii noastre, în trecut, cu inscripția: SIGILUL Bisericii GREC-RESAR-DIN SÂRCIA ROM. 1865, precum și semnătura preotului paroh, Pavel Condan (sârcianț). Este o listă a celor ce au trăit în concubinaj și cauza pentru ce trăiesc în concubinaj. Document din îndepărtatul an 1881

PE SCURT

Acum 200 de ani, deci în anul 1816, a fost un an de foamete. Anul acesta se poate spune că este un an roditor. A rodit bine grâul (prețul este de fapt, mic) porumbul, floarea soarelui, soia ..., arată bine.

Sunt anul acesta 120 de ani de la sfințirea actualei noastre bisericii Ortodoxe române. Episcopul diecezei, Ioan Mețianu, fixează sfințirea bisericii în ziua de 29 iunie (de Sf. Apost. Petru și Pavel).

În anul 1876 vine ca învățător la școala din Sărcia Pavel Jivoin, născut la Sărcia în anul 1843, decedat în anul 1915 și înmormântat în cimitirul vechi. La început a fost învățător la Izvin.

Nicolaie Magda, născut la Ecica, a fost dascăl la Sărcia din 1873 până în 1876. A fost un dascăl harnic, unul dintre cei mai conștiințioși dascăli. S-a distins și ca bun cântăreț la Sf. Biserica.

În acest an se împlinesc 130 de ani de la prima apariție a periodicului „Foaia diecezană” editat de Episcopia Caransebeșului. Este cea mai veche publicație bisericească din Banatul istoric.

Acum zece ani, după prezentarea trupei noastre de teatru în cadrul „Zilelor de Teatru”, sponsorii principali pentru cina comună au fost: Viorel Brenici, Svetlana Suciu, Familiile Tadić și Bosić, Iosif Jivoin-Malia...

S-au împlinit anul acesta zece ani de când ca episcop al Eparhiei Caransebeșului este P.S.S. Lucian Mic. Să ne amintim că o delegație a bisericii noastre a fost primită de P.S.S. Lucian, la Caransebeș.

Sunt 160 de ani de la naștere „părintelui dramei sârbești”, vârșețeanul Jovan Sterija Popović. Dar, sunt și 160 de ani de la nașterea lui Nikola Tesla, unul dintre geniiile cele mai rodnice în electrotehnică.

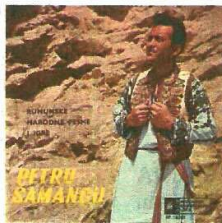
Cunoscutul poet român, George Coșbuc, s-a născut acum 150 de ani. A decedat în anul 1918. Alt cunoscut poet român, Marin Sorescu s-a născut în anul 1936 și a decedat în anul 1996.

Sunt 20 de ani de la trecerea în neîntință a cunoscutului ziarist, traducător și primul redactor responsabil al ziarului „Libertatea” Aurel Gavrilov, (1923-1996), născut la Satu Nou, mort la Belgrad.

Sunt 40 de ani de la trecerea în neîntință a cunoscutului scriitor Ion Bălan, născut la Iablanka în anul 1925. A fost profesor, poet, ziarist, scriitor, ani de-a rândul redactor responsabil al revistei „Lumina”.

A încetat din viață cunoscuta poetă Florica Ștefan (1930-2016), de naștere din Sân Mihai. A absolvit Facultatea de Filologie din Belgrad. A fost poetă, ziarista traducătoare. A scris mai mult în l.sarba.

Pe 15 martie a plecat la Domnul îndrăgitul cântăreț de muzică populară românească, Petru Șămanțu (1927-2016). Are peste o sută de înregistrări cu muzică populară românească la Postul de Radio Novi Sad.

Sunt 90 de ani de la nașterea înv. Ion Rotariu-Ioniță. A lucrat ca înv. la Petrovăsăla, Sân-Mihai, iar apoi la Sărcia, până la pensionare. A decedat în anul 1987 și este înmormântat la Sărcia.

Cunoscutul nostru poet și traducător, regretatul Ion Miloș, este prezent în cartea „Lexiconul poezilor Români din Serbia”, dar și în „Dicționarul general al literaturii române”.

Acum zece ani (2006) vine la Sărcia Ion Cizmaș, președintele de atunci ai C.R.I. și se formează o nouă filială a românilor sârceienți. Se fac noi carnete, noi înscrieri de membri. Președinte, Ion Păunescu.

S-a stins din viață Liubița Meselgia-Zela (1942-2016). De naționalitate sârbă, dar care a trăit la Torac și a învățat l.română și a scris poezii în această limbă. A colaborat și la „Sărcia”

În săptămânalul „Zrenjanin”, care apare în l.sârbă la Zrenianin, publicistul și scriitorul sârceianț Slobodan Mandić a publicat un material despre apariția nr.36 al publicației noastre.

În „Icoane bănățene” este publicat materialul „Sărcianțul Livius Lăpădat”, semnat de I. Murărescu (cu poza lui L.L.), iar la sfârșit, la Nota redacției, scrie: „Felicitări Iancule! Livius nu trebuie uitat...”

Pe 15 mai, la Alibunar, cu prilejul celor 20 de ani ai UTARV, au fost acordate mențiuni, pentru implicarea în activitatea teatrală, și sârceienților: Iancu Pancaricean, Iancu Murărescu, Nicoleta Suciu și S.C.A.

În cadru hramului B.O.R. din Toracu Mare, pr. Cristian Popi a primit dreptul de a purta brău roșu. A fost prezent episcopul nostru Daniil, dar și o delegație a bisericii noastre.

La începutul lui mai, venind din Torac, s-a oprit la noi la biserică, P.S.S. Daniil, unde a fost așteptat de câțiva credincioși. A vizitat biserică, a stat de vorbă cu cei prezenți ...

La Simpozionul Internațional „Oameni de seamă ai Banatului”, 2016, în prima parte, la Uzdin (22.04), subsemnatul a prezentat o lucrare despre L. Lăpădat, iar în partea doua, la Săcălăș (07.05) una despre I. Miloș

(a consemnat I. Murărescu)

DIN SĂRCIA

Cu toate că în sat sârbii sunt majoritari (cca. 3/4 din populație), conducerea Comunității Locale este formată în majoritate din români (cca. 3/4). Chiar și președintele Consiliului Comunității Locale este român (Ion Păunescu). În conducerea S.C.A. „Frăție și unitate”, societate culturală mixtă, sârbo-română, toți sunt vorbitori de limba română, așa că ședințele se țin în limba română (președinte, Iancu Murărescu).

Sunt 20 de ani de când a început să apară revista bilingvă „Ogledalo- Oglinda”, editată de C.C.-I. din comuna noastră, Seciani, în colaborare cu Uniunea Sârbilor din România, Societatea de Limba Română din Voivodina și Filiala Timișoara a Uniunii Scriitorilor din România. Primul redactor al redacției de la noi a fost românul sârcianț, Solomon Mioc, iar actualul este, tot un sârcianț, sârbul Slobodan Mandić.

Întreprinderea „Sveti Nikola” - Seciani, este o firmă care are proprietăți în mai multe localități ale comunei noastre, pe lângă care și a fostei întreprinderi agricole „Zelengora” din Sărcia. Aici, la Sărcia, nu de mult au început lucrările la construirea unei fabrici pentru prelucrarea legumelor (cu frigider), a cărei investitor este „Sveti Nikola”.

De Sf. Petru și Pavel, la hramul bisericii din Govândari-Reșița, la invitația prietenului sârcienților, pr. Petru Berbentia, paroh, din partea bisericii noastre au fost prezenți: Pavel Pancaricean-Lonti, Valeri Moșescu și Lucian Moșescu (jr.), precum și o delegație a bisericii sârbe din sat, în frunte cu pr. Marko Mirkov. La eveniment a fost prezent și Episcopul de Caransebeș, P.S.S. Lucian Mic.

Și la Sărcia s-a încheiat recoltarea grâului. Recolta este una foarte bună, dar țăranii nu sunt mulțumiți cu prețul care li se ofera. Pe lângă faptul că și subvențiile pentru agricultură au fost micșorate drastic. Pe lângă toate, țăranii sârcienți se bucură că și celelalte culturi agricole arată bine, precum și de faptul că au scăpat (până acum) de grindină sau furtună.

I. Murărescu

„BUCURIA COPIILOR” LA 70 DE ANI

Sunt 70 de ani de la apariția primului număr al revistei pentru copii „Bucuria Copiilor”. La început purta numele de „Bucuria pionierilor”. În această revistă au publicat și câțiva sârcienți, elevi sau adulți. Chiar în anul înființării, 1946, aci publică o poezie poetul nostru de mai târziu, Ion Miloș, (la început semna Ionel Mioș). Pe parcurs au mai publicat și: Iancu Murărescu, Mărioara Murărescu, Didina Folean, Mădina Corădan, Octavian Suciu, Virgil Moșescu, Elena Popovici, Lorena Popi, Stefania Jivoin, Andreea Jivoin, Teodora Miloș, Denis Ognean, Mario Jivoin, Valentin Miloș, Nicoleta Suciu și desigur și alții.

I.M.

SÂRCIENȚI LA TABERELE DE VARĂ DIN ROMÂNIA

La Tabăra de vară din anul acesta, organizată la Sulina, au fost prezenți copiii din Sărcia: surorile Stefania și Letiția Jivoin și frații Andreea și Mario Jivoin (prin intermediul CRS), precum și Cristian Dalea și Adrian Stoian (prin intermediul CNR).

La Tabăra de la Tismana (prin intermediul CRS) au fost copiii: Teodora Miloș, Katarina Gal, Denis Ognean, Sebastian Miloș, Jovana Krivošić și Iva Miloș, iar ca însoțitor, cunoscuta activistă culturală, Jana Miloș. Le-a fost frumos.

ÎNȚĂLNIREA PUBLICIȘTILOR PRESEI RURALE DIN BANATUL ISTORIC

Pe 28 mai, la Timișoara, a avut loc întâlnirea Publiciștilor Presei Rurale din Banatul istoric. A fost invitat și subsemnatul, dar din păcate, nu și-a putut face prezența. Președinte al Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banatul istoric a fost (re)ales Ioan Traia (muzeograf, publicist, scriitor și redactor șef al periodicului „Vatra satului”, Ferendia), vicepreședinți au fost aleși Gheorghe Rancu, redactor-șef al revistei „Almajul” din Șopotul Vechi și Ghiță Blejușcă, secretar general al redacției „Foi Săcălazului” din Săcălaz.

La întâlnire s-a decernat premiul „Pavel P. Filip” și „Aurel Turcuș”, domnilor: prof. Ioan Muraru din Giroc, prof. Gheorghe Rancu din Șopotul Vechi și Ștefan Tomoiagă din Săcălaz. Toți cei amintiți sunt cunoscuți ai sârcienților.

I. Murărescu

SÂRCIENȚII LA FESTIVALUL DE COPII DE LA COȘTEI

La Festivalul de folclor românesc al copiilor din Voivodina, care a avut loc, la începutul lui iunie, la Coștei, au fost prezenți și sârcienții. În programul festivalului s-au prezentat: solista vocală Letiția Jivoin și grupul vocal (Teodora Miloș, Katarina Gal, Jovana Krivošić, Ionela Cicală, Natașa Pilipović, Đurđina Kutlača, Letiția Jivoin și Milica Rnić), condus de Jana Miloș și care a ocupat locul III.

I.M.

LA JÂTCOVIȚA

La Jâtcovița, comuna Golubaț, la jumătatea lui iulie, a avut loc Festivalul Internațional de Folclor al Românilor din Balcani „Joc românesc”, ediția a X-a, festival susținut, pe lângă alții și de Societatea de Limba Română din Voivodina, Departamentul Politici pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, Comunitatea Locală Jâtcovița ... Organizatorii principali, soții Jasmina și Ivica Glisić, Lucian Marina ... A fost prezentat un program bogat, care a durat cca. șase ore. Au fost prezenți: coșteienți, petroviceni, un ansamblu din Covăsinți (de lângă Arad), Vidin, dar și mai multe ansambluri folclorice românești din Timoc, cunoscuta solistă vocală din România, Valeria Arnăutu ...

I.M.

ZIUA UNIVERSALĂ A IEI

Pe 24 iunie se serbează Ziua Universală a Iei (și Sânzienele). Iea este un simbol al identității românești, piesa principală a costumului popular românesc. La Sărcia nu a fost marcată această zi aiei, dar ca un aport și document că și la Sărcia iea este piesa principală a costumului popular românesc, că s-a păstrat și se păstrează, este această fotografie. Ca iei noastre românești îi stă bine oriunde se documentează și prin această fotografie, unde stă alături de uniforma de soldat. Sunt prezenți soții Romana și Iancu Murărescu, poză realizată acum 50 de ani.

Sunt la Sărcia păstratori ai portului nostru popular românesc, inclusiv și iei, printre care aș aminti pe Iosif Pancaricean, Anișoara Vermeșan, Lucian Mioc, Florica Miloș, dar și alții.

I.M.

DONAȚII PENTRU „SĂRCIA”

(prin intermediul doamnei Draghița Nan - Florida)

Viorel și Elvira Giulvăz	50 dolari USA
Lavinel Jurj	50 dolari USA
Teofil Miloș	50 dolari USA
Draghița Nan	30 dolari USA

(prin intermediul doamnei Zâna Crăsteș - Florida)

Ion Pancaricean-Putu	20 dolari USA
Zâna Crăsteș	20 dolari USA

(prin intermediul doamnei Domnica Gal - Florida)

Lucia Secoșan	5 dolari USA
Ana Giulvăzan	10 dolari USA
Livia Becher	10 dolari USA
Viorica și Bagea Magda	20 dolari USA
Zorca și Ion Balan	20 dolari USA
Domnica și Iani Gal	20 dolari USA

Violeta Jivoin - Canada	2000 dinari
Olimpia Pancaricean - Plandiște	1000 dinari

Va mulțumim că ne ajutați ca "Sărcia" să apară.
Mulțumiri tuturor!

Din nou despre coriștii din Sărcia

Spun din nou, deoarece în „Libertatea” din 25 iunie 2011 am publicat un text despre coriștii sărcienți intitulat „120 de ani ai corului din Sărcia”.

M-am hotărât să scriu din nou pe acest subiect, în urma lecturii albumului monografic „Românii din Voivodina”, autor Costa Roșu. Citind cu atenție această carte, am rămas nedumerit, întrebându-mă din ce cauză la capitolul despre corurile românilor din Voivodina nu este amintită și formația din Sărcia. Cred că nu s-a făcut cu rea intenție.

Despre existența unui cor bisericesc la Sărcia există documente încă din anul 1891. Acest fapt nu a fost cunoscut, deși au fost supozitii, până în anul 2011, datorită prof. Ioan Cipu din Făget. Corul a fost instruit de către Traian Tămaș din Jupani, nu departe de Făget. Un alt cor despre a cărui existență se știe a fost înființat în anul 1928, fiind instruit de Alexandru (Sandru) Petrică din Jamu Mic.

În jurul anului 1940, învățătorul Alexandru Maiogan din Voivodin, cadru didactic la școala din Sărcia, a format un cor foarte bun. La începutul anilor 1960, pr. Bujorel Lupșici din Deliblata, preot la Sărcia, a înființat un bun cor bisericesc.

Corul laic a instruit și de învățătorul Nicolae Suciu, sărcianț. Această formație s-a stins în anul 1965, când învățătorul Suciu a trecut la Panciova.

Corul bisericesc și-a încetat activitatea în anul 2003, când a trecut în neființă conducătorul acestuia Ion Vermeșan, cantor bisericesc. În anul 1997, când a avut loc la Sărcia Festivalul de Folclor Românesc, prof. George Jurca din Torac, angajat la școala din Sărcia, a instruit și a condus un cor mixt (după aparențe, primul cor mixt al sărcienților). Această formație a fost de scurtă durată. Din păcate, în momentul de față la Sărcia nu se mai cântă în cor, cu excepția grupului vocal al copiilor de pe lângă societatea culturală. Acești copii au avut o prezentare reușită la Festivalul de Folclor al Copiilor de la Uzdin.

Am scris acest articol spre a reaminti ca și sărcienții au avut un cor, chiar și în urmă cu 125 de ani.

(Din „Libertatea”-18.06.2016)

Iancu Murărescu

De la dl. prof. Ioan Cipu din Făget, un vechi cunoscut al nostru, am primit o scrisoare, în care, pe lângă altele, scrie: Dragă domnule Iancu Murărescu! Odată cu confirmarea primirii nr. 36 din „Sărcia” și cu mulțumirile cuvenite, țin să vă felicit pe toți care va străduiți să apărați, iată un timp de peste 20 de ani, gazeta voastră satească. Deși cu întârziere, dar mai bine mai târziu decât niciodată, mă alătur bucuriei voastre, precum și devisei aleașă: „Vivat, crescă, floreat!” La mulți ani, „Sărcia” și redactorii ei, în frunte cu inimosul și generosul redactor responsabil Iancu Murărescu! Mulțumim dl. profesor!

PIONIERII DIN SĂRCIA - CAMPIONI

S-a terminat Campionatul Ligii Zonale în care a participat și echipa de pionieri a C.F. „Radnički” din Sărcia. După ce au cucerit locul secund în Campionatul de toamnă, au început pregătirile deja din primele zile a anului 2016. S-a lucrat intensiv pe terenul de fotbal, dar și în încăperile școlii din loc. După aceste pregătiri foarte bune, conduse de antrenorul Dragan Žeželj, au venit și rezultatele. La sfârșitul Campionatului de primăvară, sărcienții au reușit să cucerască primul loc precum și Cupa orașului Zrenjanin. Trebuie menționat faptul că meciurile au fost urmărite de un număr mare de spectatori, ba chiar și în câteva rânduri, au fost mai mulți spectatori de cât la meciurile echipei de seniori.

În fotografia alăturată sunt pionierii campioni; sus, Lazăr Suci, Luka Milošević, Ivan Popović, Dušan Tot, Sebastian Miloš, Cristian Dalea, Denis Ognean, Petru Bodrojan, Sebastijan Radašić, Marko Miloš, antrenorul Dragan Žeželj; jos: (n.n.), Marinel Miloš, Adrian Stoian, Valentin Miloš, Iovan Suci, Nemanja Raicu, Mario Jivojin, Bojan Damjanović, Andrija Bandić.

Gicu Miloš

PE SCURT - DIN SPORT

În echipa de fotbal „Radnički” din Sărcia, care anul acesta aniversază 70 de ani de la înființare, și care a ocupat locul șase în Liga Banatului, au jucat și românii: Mihael Miloš, precum și frații Cristian și Gabriel Condan.

Pe 25 iunie la Torac a avut loc o întâlnire a echipelor de veterani la fotbal, la care au participat fotbaliști din Torac, Săcălaz și Sărcia. Locul I a fost ocupat de Săcălaz, iar sărcienții au ocupat locul II.

FOTBALIȘTII SĂRCIENȚI LA „CUPA LIBERTĂȚII” - 2016

Fotbaliștii sărcienți (fotbal redus) au jucat în cadrul „Cupai Libertății” în calificări în centrul de la Seleuș, de unde s-au plasat mai departe. În faza a doua, Sărcia a fost unul dintre centrele de calificare. Din grupă au făcut parte: Sărcia, Seleuș, Mărghița și Iancaid. Meciurile au avut loc pe 16 iulie. În meciul Sărcia-Mărghița (2:2) ambele goluri au fost marcate de Strahinja Ognjenović. În meciul Sărcia-Seleuș (3:1), pentru sărcienți au înscris Marian Ognean și Bojan Jovanović (2), iar în meciul Sărcia-Iancaid (3:0) au înscris Mihael Miloš și Gabriel Condan (2). Din această grupă în semifinală s-a clasat Mărghița, iar Sărcia a jucat apoi, pe 23 iulie, la Satu Nou, barajul, cu Doloave. Au învins sărcienții cu rezultatul de 5:0, prin golurile înscrise de: Cristian Condan (2), Mihael Miloš, Bojan Jovanović și Igor Miloš, așa că s-au plasat în semifinală, la Sân-Ianăș. La turneul final de la Sân-Ianăș, pe 30 iulie, nu au avut noroc de succes. Oricum, e o oarecare succes că s-au plasat printre primele patru echipe participante anul acesta la „Cupă”. Iar, tânărul și talentatul fotbalist Mihael Miloš, care joacă cu succes și la „Radnički”, a primit premiul pentru fair play.

FOTBALIȘTII DE LA „POLITEHNICA” LA SĂRCIA

Duminică, 24 iulie, pe terenul „Tjentište” a C.F. „Radnički” din Sărcia, s-a disputat un meci amical de fotbal între echipa de fotbal „Politehnica” din Timișoara și „Radnički” din Sărcia. S-a jucat prima repriză, care s-a terminat cu rezultatul de 2:0 pentru „Politehnica”. În repriza doua pe teren au intrat cei de la echipa „Naftagas” din Boca. Rezultatul dintre „Politehnica” și „Naftagas” s-a terminat cu scorul alb.

După meci, în sala casei parohiale, oaspeții noștri, împreună cu gazdele și-au petrecut la o cină comună, cu muzică (Marcel Jivojin, Florina Oalge...).

Aș menționa că organizatorul principal a fost cunoscutul activist sportiv Gicu Miloš. Au fost prezenți, pe lângă alții și Marko Milošević, bisnisman care a ajutat mult pe fotbaliștii sărcienți (la rândul său și el a jucat, în trecut, la „Radnički”), Milorad Ristović, fost antrenor și fotbalist foarte bun, dar și președintele comunei noastre, Predrag Milošević-Karasi, președintele C.L. Ion Păunescu... Au fost prezenți și cei de la RT Voivodinei, Marcel Drăgan cu Mirela Ardelean (s-au făcut înregistrări, interviuri).

I. Murărescu

Gicu Miloš, din nou ales

Recent în cadrul ligii zonale de fotbal Zrenjanin cunoscutul activist sportiv din Sărcia, reprezentant al comunei Seceani, juristul licențiat Gicu Miloš, a fost (re)ales președinte (al patrulea mandat) al Comisiei pentru cereri și reclamații.

Tot Gicu a fost ales președinte al comisiei disciplinare a Ligii intercomunale de fotbal Zrenjanin. De altfel

G. Miloš este și președinte al Asociației Sportive din Comuna Seciani. Este un om care toată viața a fost și este activ ca organizator al vieții sportive din Sărcia și nu numai. A organizat sărcienții și la „Cupa Libertății” și a colaborat la ziarul nostru.

I.M.

SĂRCIA

Publicație periodică a românilor sărcienți
Editată de Biserica Ortodoxă Română din Sărcia
Redacția: Consiliul Parohial
Tiraj: 300 exemplare

Redactor responsabil: Iancu Murărescu
Adresa: str. J.N.A. nr.10
23244 Sutjeska (Sărcia)
Tel. +381(0)23-851-179

Tehnoredactarea computerizată
și tipar: Valeri Moșesku
E-mail: vmosesku@gmail.com
Tel. +381(0)23-3851-155
+381(0)63-451-376